

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE
DIN BUCUREȘTI

A P Ă R E D E D O U Ă O R I P E L U N Ă

Redacția și Administrația :
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

ABONAMENTUL

pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
pentru cântăreți și paracletari 100 lei pe an

SUMARUL:

1. Organizarea creștinilor	Referent	4. Mișcarea Misionară	***
2. Rolul femeiei în Biserică.	Pr. M. Stănescu	5. Cronica Internă	***
3. Cartea lui Origen	Pr. I. Ion.-Măjău	6. Parohii vacante	***

ORGANIZAREA CREȘTINILOR

Trăim vremuri excepționale. Diferitele sisteme, care au încercat să aducă soluțiuni în problemele de viață, se prăbușesc unul după altul, provocând zguduri ce pot deveni periculoase. Aceasta se poate spune și de sistemele economico-financiare, ca și de cele ce au răsărit în numele unei concepțiuni de viață sau în legătură cu nevoile sufletești ori pur intelectuale. Materialismul filozofic al secolului trecut a izbutit, în secolul nostru, să alcătuiască temelia de viață a popoarelor. Pentru experimentarea lui n'a fost nevoie de prea mult timp ca să dovedească a însemna pagina cea mai dureroasă din istoria omenirii. Ne găsim încă în atmosfera înăbușitoare a stăpânirii duhului lumii acestee, care se înfățișează prin curente sociale, ce se încrucișează ca fulgerile unei nopți de uragan cutremurător.

În această situațiune, firește, că nu se poate prevedea ce va fi mâine. Groaza încercuește privirea omenească la cercul strâmt al existenței de azi. Fiecare își caută salvarea în asigurarea unor benefi-

cii, cari nu trec de raza intereselor personale. Pe când salvarea constă în precizarea unor drepturi și datorii, pe cari să le primească și cărora să se supună colectivitatea în majoritate zdrobitoare.

Acum întrebarea este în jurul cărei idei se poate strânge obștea, în majoritatea ei, pentru a se ajunge la statornicirea unor norme comune de acțiune, care să îmbrățișeze nevoile vieții prezente, fără a fi periclitată și cele ale zilei de mâine? Nici socialismul materialist, nici democratismul și nici chiar ideea de patrie nu pot oferi mijlocul de a amuți patimile și a crea condițiunile psihologice pe cari să se sprijine încrederea și siguranța bine-lui comun. Căci socialismul e o siluire monstruoasă a vieții, în care pacea nu-și găsește loc de cât în măsura în care sunt afirmate elementele ei spirituale. Ceeace socialismul nu face. Democratismul — cel pușin la noi — se înfățișează în forma, răscolitoare de patimi și ură, a luptelor de classă; iar ideea de patrie, prin sine însăși, astăzi, e insuficientă. Ea cere jert-

fe. Care au fost aduse, în hecatombe, fără ca din acestea să rezulte o stare de lucruri corespunzătoare. Insuficiența ideii de patrie rezidă în aceea că ceice o propagă și o susțin o concep în mod materialist. Cu atât mai mult nu se poate aștepta o împuternicire a vieții sociale de la alte grupuri. De pildă acelea cari propovăduiesc ideea păcii universale prin dezarmare, etc.

O întocmire statornică, pe baze trainice și cu suficiente garanții pentru realizări de folos obștesc, o oferă numai ideea creștină. Care astăzi se află umbrată de vulcanul patimilor și dezorientarea generală ce stăpânește lumea întreagă. Și altădată au pornit de aci îndemnuri de a face din ideea creștină centrul preocupărilor sociale, de toate nuanțele. I. P. Sfințitul

nostru Patriarh, în multe ocaziuni, a relevat nevoia de a răsuna cuvântul bisericii în toate prilejurile. Căci ideea creștină singură ajută creșterea puterilor spirituale fără de cari omul abdică dela demnitatea de a fi stăpân pe sine însuși și pierde conștiința veșniciei, în care plutește nu întâmplător ci cu adânc rost.

Setea religioasă a mulțimilor e un semn evident că reacțiune împotriva împlinărilor spiritului negativ ce stăpânește azi, e un fapt. Ea poate fi folosită cu mulți sorți de izbândă. Pe o singură cale: și anume pe calea organizării creștinilor, de toate vârstele și stările sociale, astfel ca iubirea, dreptatea și spiritul de jertfă să devină realități concrete.

REFERENT

Rolul femeii în Biserica ortodoxă română după Noul Testament

E nevoie, în primul rând, de o precizare a subiectului, prin o deslușire a termenilor întrebunțați, în titulatura lui.

După cum vom constata mai departe, rolul femeii nu e unic în viață, ci multilateral, desigur, în conformitate cu structura și înzestrările ei specifice.

Termenul „în Biserica ortodoxă română” ne precizează terenul, pe care femeia își poate valorifica însușirile ei firești.

Deci, vom urmări ce contribuție aduce sau ar putea aduce feminismul creștin în mijlocul societății românești, din vremea de azi.

Iar expresia „după Noul Testament” ne indică lămurit izvoarele, din cari ne putem strânge tot materialul informativ, cu privire la rolul material al femeii, în opera practică a bisericii noastre.

Identificați asupra sensului intim, propus de formulărilor acestui subiect de actualitate, nu vom scăpa din vedere, să conturăm și cadrul lui de extindere, întrucât lucrul acesta ne va scuti de o pierdere zadarnică în detalii și ne va mărgini la o tratare, pe cât de sintetică, de atât de concisă și sistematică.

Astfel, nu ne vom limita numai la sublinierea ideală a postulatelor feminismului creștin, așa cum rezultă ele din pasagiile N. Testament, referitoare la rolul exemplarelor de elită¹ feminină, întâlnite aci; ci vom căuta să evidențiem și trăsăturile lor sufletești fundamentale în operele creștine, împlinite de ele, necesare și azi, ca totdeauna.

Ținem să remarcăm dela început, că în problema ce urmărim, e vorba de *feminismul creștin* în o antinomie evidentă cu „mișcările feministe” de alturea.

Prin urmare, ne va interesa, în primul rând, cum putem realiza, pe terenul societății noastre actuale, postulatele feminine, creștine, și anume, în ce împrejurări, în ce situații sau nevoi e bine venit aportul calităților de inimă creștină, precum: simțirea, devotamentul, pietatea, stăruința, obligația, dușoșia și delicatetea feminină.

Importanța acestui subiect o putem rezuma în următoarele afirmațiuni categorice:

1. La sânul și pe brațele mamei stă, mai ales, prin copii, viitorul moral al omenirii

Deci, mama formează și educă tinerile noastre generațiuni.

2. Mama e factorul primordial, care colaborează prin toate puterile ființei ei la dumnezeiasca operă a creațiunii. Mamele și copii sunt organele de permanentizare a vieții omeniești. În adevăr, nici nu ne putem închipui lume fără copii.

3. Femeia este un prețios element de colaborare și de ajutorare a bărbatului în viața casnică.

Puterile morale ale femeilor nobile cari rezidă la temelia căminului, trebuie să străbată și în stat, întru cât problemele sociale de azi nu pot fi soluționate numai cu puterile Cezarului, ci prin colaborarea și armonizarea lor.

1. Icon. Dr. Gr. Cristescu, op. cit. (care? N. R.) pag. 102, termen adoptat.

În sensul acesta, femeia adevărată, înzestrată cu însușiri sublime, e un soare care totdeauna luminează toate căile bărbatului, îi preface viața și traiul în raiu pământesc și, ca atare, înșenânându-i inima și gândul, îl predispune la o muncă rodnică și folositoare. Prin urmare, ea rămâne de-apururi mângâietoarea inimii bărbatești.

4. Femeia creștină e o colaboratoare neîntrecută, prin calitățile ei specifice de alinare, în operele de asistență socială.

Ea este capabilă de cele mai înalte și pure sentimente și de cel mai impresionant și mai dezinteresat spirit de sacrificiu; inima ei vibrează mai ușor, înregistrează mai fidel, cuprinde mai larg aspirațiunile, oscilările și mizeriile noastre; reacționează mai prompt și mai demn la defecțiunile și la anomaliiile noastre și suportă cu mai multă resemnare și perseverență greutățile unei întreprinderi de ordin și de importanță morală¹. Deci, e cel mai prețios element de alinare în mizeriile societății de azi.

5. Femeia creștină poate înțelege și predică evanghelia în afară de biserică, prin convingeri, prin atitudini și prin exemplu.

Ea poate apropia și legă casa părintească de biserică, poate pildui în familie și în societate cuvântul moralizator, edificator, sfințitor, mântuitor, al lui Iisus Hristos. Poate da vieții o ținută de pronunțat aspect creștin, imprimându-i pietate, simplitate, modestie, cuviință, seriozitate, simț, moral, curajul și consecvența covingerii că destinele sufletești ale societății și umanității depind de ale creștinismului².

Prin urmare, femeia cu spiritul și mintea bine cultivate, poate aduce o remarcabilă contribuție, în răspândirea principiilor creștinești, printre credincioșii bisericii, prin înfăptuirea învățăturilor evanghelice, propovăduite de preot. Cu alte cuvinte, poate servi Biserica ortodoxă română, ca o auxiliară prețioasă în câmpul misiunii.

6. Femeia creștină a fost în trecut bisericii noastre și trebuie să fie și în prezent, nu numai mamă a copiilor ei, ci și mamă a cultului și culturii creștinești³.

Prin evlavie, credința și statornicia inimii ei duioase, ea e păstrătoarea fidelă a tradițiilor obiceiești culturale din biserică noastră. Iar cultura unei inimi sincere de femeie este mult mai aproape de adevăr decât cel mai bogat și luminat creier de bărbat⁴.

Iată, în rezumat, cele șase laturi ale vieții noastre creștine, în cari femeia își poate direcționa și valorifica aptitudinile ei înnăscute.

Înainte de a trece la tratarea propriu zisă a problemei ce urmărim, cred necesar să reflectăm puțin și asupra determinantelor acestui subiect. Astfel, aruncând o privire generală asupra mișcării feministe, din țara românească, constatăm că solicitarea activității femeii pe teren lătrualnic este o deviere interesată și păgubitoare, când nu e iluzionistă și ipocrită — dela meniri mai naturale și mai apropiate, mai comune, dar mai înalte.

Teoriile și soluțiile declamate de societatea mo-

dernă, pe motivul „drepturile femeii” sunt mai mult chestiune de conveniențe și de programe politicoforme, decât de convingeri și de atitudini morale creștine.

Prin urmare, primul determinant al problemei propuse de forurile noastre superioare, cred că este de ordin ideologic, cultural, în scopul de a se formulă cea mai fericită soluție, cu privire la atitudinea femeii, în societatea actuală.

Problema emancipării femeii, pe care John Stuart Mill a pus-o față, în parlamentul englez încă din anul 1867⁵, poate că n’ar fi soluționată în modul cel mai fericit la noi, începându-se tocmai cu acordarea drepturilor politice, ci prin determinarea poziții superioare, pe care a ocupat-o totdeauna și o ocupă ea, ca mamă, în vederea regenerării neamului nostru.

Al doilea determinant este de ordin moral.

În adevăr, în stima lumii femeia se va găsi totdeauna la înălțimea ideii curente despre demnitate și răspundere omenească; se va bucura de atâta respect și cinste, câtă conștiință creștină va avea mediul.

Păgânismul vieții noastre a coborât însă cu mult sensul și prețul acestor noțiuni etice. În așa situație, scade însuși prețul moral al femeii, cu orice ar zice teoreticienii și favoriții feminismului.

Prin urmare, femeia nu se poate reabilita și menține în vrednicia câștigată prin creștinism, decât promovând creștinarea mediului⁶.

Această latură morală a vieții sociale de azi chiamă imperios pe femei să-și depună partea ei de prețioasă contribuție.

Al treilea determinant este de ordin general, social.

În adevăr, înțeleasă, pregătită, asistată și susținută, femeia poate să fie și azi factor de rodnică operă creștină și socială, așa cum a fost întotdeauna, oriunde i s’a dat puțința unui lucru propriu sufletului și însușirilor ei⁷. Ea este un izvor nesecat de energie națională.

Vatra, în jurul căreia se învârtă femeia română constituie pentru noi totdeauna cercul cel mai plăcut, căci acolo o vedem nutrind cu îngrijire focul sacru al virtuților străbune, pe cari atât de mult le invidiază cei ce voesc a ni le răpi.

Cartea trecutului nostru ne dă dovezi și exemple, cum mama română sădește în inima fiilor săi sentimentul datorințelor naționale, cum soția română își încurajează bărbatul, cum ia chiar arma în mână și se luptă alături cu el, pentru idealul națiunii, zicându-i:

1. Teodor M. Popescu Rev. cit. (care? N. R.) pag. 16.

2. Teodor M. Popescu Rev. cit. pag. 17.

3. Pr. M. Ionescu, Secerișul este mult și secerători puțin pag. 26.

4. Teodor M. Popescu Revist. cit. pag. 15.

5. Henrik Ibsen, viața și opera. Filosofia lui socială traducere de Mihail Negru pag. 179.

6. Teodor M. Popescu Rev. cit. pag. 16.

7) Teodor M. Popescu Rev. cit. pag. 16.

„De vrei cu fală să te iubesc...

„Mergi de te narmă, mergi de combate..

„Pentru mărire și libertate! (V. Alexandri)

Căci nația care naște astfel de femei

Merită viața și mărirea ei!” (D. Bolintineanu¹⁾)

În rezumat, după ce ne-am lămurit asupra sensului problemei, prin precizarea termenilor din titulatura ei, după ce am trasat cadrul ei de extenziune, prin sublinierea ideală a personalităților ilustre feminine ce le vom întâlni în Evanghelie, cât și prin evidențierea trăsăturilor lor sufletești specifice, după ce am remarcat distincția clară dintre feminismul creștin și mișcările feministe de aiurea, prin originea, mijlocul și rezultatul lor obținut în societate; după ce am indicat sintetic importanța ei de căpetenie, rezumând-o la șase puncte de vedere precum: maternitatea morală a femeii creștine²⁾ maternitatea ei firească³⁾ încurajarea morală oferită bărbatului în lupta vieții, colaborarea în operele caritabile și filantropice, contribuția în câmpul misiunii evanghelice cât și menținerea și promovarea cultului și a culturii creștinești și în fine, după ce am enumerat și cele trei determinante, cari cred că au cântărit mai mult în preocupările culturale, morale și sociale ale propunătorului acestui subiect, ceiace constituie introducerea lui, trecem la tratarea propriu zisă a rolului femeii în Biserica ortodoxă română, după Noul Testament.

În viața noastră creștină de azi, se observă o pronunțată depresiune produsă de diverse curente centrifuge și dizolvante, întărite de marele războiu, sau aduse, mai ales, de el.

În adevăr, pe deoparte a crescut indiferența de cele bisericești, desinteresarea de suflet, slăbirea credinței și a frâului moral.

Pe de altă s'a produs o anumită trezire în direcția sectarismului.

Biserica noastră Ortodoxă-Română a rămas la mijloc, pizmută și păgubită și de cei cari n'au credința ei și de cei ce își fac iluzia că au găsit una mai bună.

Cu aceasta nevoia ei de acțiune și de afirmare s'a mărit considerabil. Unii creștini au simțit-o și s'au alăturat cu mai mult interes de această sfântă instituție îngrijitoare și mântuitoare de suflet.

Nu mai puțin azi se simte și se recunoaște și nevoia participării și activării feminine în viața noastră creștină, la cei mulți slăbită la cei puțin înviorată.

Astfel între păreri prea optimiste și cele numai pesimiste ce se pot formula pe chestia utilizării femeii creștine culte, stă realitatea vieții noastre creștine cu situații și nevoi, cari vor primi bucuros ajutorul ce le poate veni dela simțirea, devotamentul, pietatea, stăruința abnegația, duioșia și delicateța feminină, tot atâtea calități de inimă, dezvoltate în grad deosebit în sufletul tovarășelor noastre⁴⁾.

Ca să ne deslușim mai bine rostul multilateral al femeii creștine găsim necesar să descriem și să evidențiem trăsăturile sufletești ale câtorva femei biblice, ca tot atâtea tipuri caracteristice și

reprezentative ale sexului feminin, zugrăvite în cuvântul veșnic al Evangheliei.

Astfel, tipul ideal de sfînțenie și de neîntrecut relief moral pentru fecioarele de azi, este Sfânta fecioara Maria⁵⁾.

Tipul clasic de cea mai rodnică și mai aleasă mamă din lume, pentru mamele noastre, este Maica Domnului cu pruncul Iisus în brațe⁶⁾.

Tipul ideal al fecioarei gospodine în casa părintească:

a) E fecioara Maria, care își petrecea vârsta copilăriei în rugăciune ordonată, în posturi regulate, în cântări de slujbă dumnezeiască, ocupându-se în timpul slobod cu lucrul de mână, cu torsul lânii, cu brodatul sau țesutul vestmintelor bisericești, cu vizitarea obișnuită a sfintei biserici, cu ascultarea, cetirea și meditarea Sf. Scripturi⁷⁾.

b) E ucenița Tavită, înviată din morți de Sfântul apostol Petru, despre care ne relatează Fap. Apost. 9, 39 „că eră plină de fapte bune și de milosteniile ce făcea”, iar la moartea ei „văduvele cari o jeluiau arătau vecinilor toate cămășile și vestmintele, câte le făcea, pecând eră cu ele”

c) În fine, este Marta, sora lui Lazăr, căci, iată, ce cetim în N. Testament: „S'a întâmplat, apoi pe când mergeau ei, că Iisus a intrat într'un sat iar o femeie cu numele Marta l a primit în casa ei. Aceasta, „eră împovărată de multă grijă”. Luca 10, 38, 39, 40.

Iată, pe scurt, icoana gospodinelor noastre din vremea de azi.

Tipul neîntrecut al văduvei creștine este „proorocița Ana fiica lui Fanuil, din seminția lui Așșer, care a fost văduvă de 84 de ani și nu se depărta de templu, slujind ziua și noaptea, în post și rugăciune”. Luca 2, 36, 37, după cum ni-l descrie și Sf. Apostol Pavel în I Tim. 5, 5.

Tabloul femeii creștine evlavioase e Maria, sora lui Lazăr, „care a uns cu mir pe Domnul și i-a șters picioarele cu părul ei”, Ioan 11, 2 și care stând jos lângă picioarele Domnului, ascultă cuvintele Lui”. Luca 11, 39.

Pildă vie de umilință și de statornicie în credință este Canaaneanca, ce a uimit pe Domnul cu întâmpinarea ei, pe cât de interesantă, pe atât de sugestivă:

„Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din fărâmiturile cari cad dela masa stăpânilor” Matei 15, 27.

Prin perseverență în credința ei, deschide larg ușile împărăției lui Dumnezeu, nu numai Iudeilor, ci și păgânilor, simbolizați prin termenul „câinii”.

Exemplu clasic de femeie convertită și de neobosită misionară a Evangheliei noastre sfinte, este Samaritanca.

1) Ioan Rusu Abrudeanu op. cit. (n'ai citat până aici nici un op. de I. R. A.—N. R.). pag. 56.

2) ^{a)} Icon. Dr. Gr. Cristescu sugestii pag. 101.

4) Teodor M. Popescu, Rev. cit. pag. 15.

5) Pr. M. Ionescu op. cit. pag. 230.

6) Patriarhul României Dr. Miron Cristea, Pastorală despre mamă, Apostolul an VII Nr. 15-16 p. 238.

7) Ec. Dr. I. C. Beldie. Viața Maicei Domnului pag. 5.

În adevăr, iată, ce ne relatează Sf. Evanghelist Ioan, 4, 42: Iar femeii îi ziceau (samaritenii): Credem nu numai din pricina vorbelor tale; dar fiindcă noi înșine am auzit și știm că acesta este cu adevărat Christos, Mântuitorul lumii”.

Pildă prețioasă de ospitalieră creștină, care ne sugerează ideea frumoasă, să prefacem sălașurile noastre familiare în altare de curată iubire conjugală, de pioase rugăciuni zilnice, pentru progresul interiorizării vieții noastre creștine—practică obișnuită în Anglia—este Maria, mama sfântului evanghelist Marcu, oferindu-și casa, în serviciul rugăciunilor obștești, după cum cetim în Fapt. Apost. XII. 12:

„Chibzuindu-se, a mers (Petru) acasă la Maria, muma lui Ioan, numit și Marcu, unde erau adunați mulți frați și se rugau”.

Deasemenea este Priscila, femeia iudeului Acvila, născut în Pont și convertit de ea, care a găzduit pe Sfântul apostol Pavel, precum ne dovedeste iarăși Fapt. Apost. 18, 3:

„Și a rămas la ei, căci aveau aceiași meserie, țesători de corturi”.

Nu mai puțin mama fiilor lui Zevedeu ne procură două exemple destul de sugestive:

a) Înfățișul pozitiv: mama să-și deprindă copiii, încă din frageda lor vârstă, ca să viziteze regulat biserica, pentru închinare.

„În vremea aceea, a venit la El muma fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se și cerând ceva dela El”. Matei 20, 20.

b) Al doilea negativ: mama să-și ferească tinerele sale vlăstare, să râvnească gloriei deșarte sau pozițiuni înalte în societate, fără nici o trudă sau fără merite, înprimându-le în conștiință certitudinea că *numai munca cinstită e măsura meritelor*.

Mai departe, tămăduirea de friguri a soacrei Sf. Petru, Mat. 8, 15, învierea fiicei lui Iair, Mat. 9, 25 înțelepciunea celor cinci fecioare, Mat. 25, 4, jertfelnicia mironosițelor, Luca 23, 55, pocăinta femeii păcătoase, Luca, 7, 38, stăruința în rugăciune a văduvei, Luca 18, 5, generozitatea sinceră a văduvei sărace, Luca, 21, 4, izbăvirea Mariei Magdalinii din obsesia a șapte demoni, Luca 8, 2, suferirea în vis a femeii lui Pilat, pentru chinurile crude ale Dreptului Iisus, Mat. 27, 19, și iertarea femeii prinse în prea desfrânare, Ioan, 8, 11, iată atâtea tipuri de femei biblice, tot atâtea ideaiuri victorioase, prin Hristos.

Trecând acum la actualitatea vieții noastre religioase, trebuie să reținem și să reflectăm asupra următoarelor întrebări, la cari răspunsul îl va da numai conștiința noastră:

Câte fecioare de azi și-au fixat în epoca educațiunii lor spirituale, ca ideal de personalitate feminină, pe Sfânta Fecioară Maria, căreia și îngerii din ceruri se pleacă și-i strigă: Bucură-te, Marie! Iar noi credincioșii o prea cinstim cu cântarea: Bucură-te, mireasă, pururea fecioară?

Câte tinere din vremea noastră își mai frământă mintea și inima cu preocupări sau idealuri ca acelea ale ei?

Se mai gândește cineva azi să creieze o atmosferă de evlavie bisericească, în mijlocul căminului părintesc, ca părinții Sfintei Fecioare?

Câte mame din vremea actuală se mai închină neconținut și mai râvnesc să imiteze pe Maica Domnului cu pruncul Iisus în brațe?

Câte mame își deprind fragedele vlăstare, cu rugăciune zilnică, cu regularitatea postului, cu cântări de slujbă bisericească, cu lucrul de mână, cu torsul lânii, cu brodatul sau țesutul, cu frecventarea obișnuită a bisericii, cu cetirea sau adâncirea Sf. Scripturi, prin meditațiuni, cu alinarea nevoiașilor, cu înfăptuirea faptelor bune, după cum eră obișnuită Maica Domnului, în casa părintească și în biserică?

Câte mame sunt preocupate și mai urmăresc cu căldură sufletească să lege casa de biserică?

Fecioara de până mai eri își câștigă un statornic și fundamental bagaj de cunoștințe solide, din casa părintească, din familie, din școală din biserică și din societate, pentru că

a) toate aceste instituții erau pătrunse de valorile neperitoare ale ortodoxiei,

b) în orice domeniu al vieții obștești se observă și se menținea o constanță morală, un e-cou fericit al accentelor creștine,

c) în fine, din sânul acestor instituții se deprindea cu îndeletniciri serioase vitale.

Azi, dimpotrivă, fecioara nu mai întâlnește casa părinților strâns legată de biserică, principiile și practica bisericii transpuse în mediul înconjurător sau societatea, în genere, orientată după normele indestructibile, ale Bisericii dominante.

Lumea din biserică a umplut tribunalele, pușcăriile și localurile de tot soiul, normele moralei creștine au fost lăsate în părăsire; iar în inima oricui Hristos a murit, fără să mai învieze. Ce deplorabilă situație!

Și atunci, cine ne va scăpa din această tristă ipostasă? Răspunsul nostru categoric, convingearea noastră neclintită e: mama, inima de mamă, puterea educativă a mamei care și-ar lua de patron intim pe Mântuitorul lumii, ce ne asigură că „fără de Mine nu puteți face nimic”.

* * *

Am menționat mai înainte că femeia joacă un rol multilateral, în viața creștină.

Acum a sosit momentul să ne lămurim mai de aproape:

În ce constă acest rol multiplu?

După convingerea mea încheată din o serioasă reflexiune asupra acestei chestiuni, cea mai sublimă menire a femeii în lume

a) este maternitatea morală, adică mama formează sufletul generațiilor omenirii. Dovada pozitivă a acestui fapt ne o procură judicioasele aprecieri ale câtorva genii nemuritoare, cari declară, în deplina lor maturitate, că toată gloria lor o datoresc mamei. Deasemenea, în acest sens însăși Maica Domnului este fericită de toate neamurile. Luca 1, 48.

Deci, valoarea și sănătatea sufletului copiilor

neamului nostru depind de puterea educativă a mamei.

b) A doua menire în ordinea importanței și cea dintâi în ordinea naturală, este maternitatea firească, adică femeia ca soție, este organul de creiere și de continuare a speciei umane.

c) A treia menire este ajutorul considerabil moral, ce-l poate oferi bărbatului în viață, prin însușirile ei delicate, morale.

d) Al patrulea rost este contribuția maximă adusă de ea în operele de asistență socială.

e) Al cincilea rost este colaborarea ei prețioasă în câmpul misiunii, pentru încreștinarea mediului.

f) Și, în sfârșit, a șasea misiune este păstrarea fidelă și promovarea activă a cultului și culturii creștinești.

Cu alte cuvinte, femeia creștină are de îndeplinit în viață, șase roluri fundamentale :

1. De mamă moralizatoare a viitorului omenirii, prin creșterea și educarea creștină a copiilor ei scumpi.

2. De mamă, care naște, crește și îngrijește de odoarele ei, dobândite cu multe dureri, încă cu nouă luni înainte de nașterea lor.

3. De însuflețitoare și semănătoare a armoniei, a păcii și a mângâierii, în vatra familiei și a societății.

4. De alinătoare a nevoiașilor, soră de caritate sau infirmieră voluntară, un rol prea viu simțit în mijlocul suferințelor vremii actuale.

5. De creiatoare a unei atmosfere curat creștine, pentru predica misionară, a Evangheliei noastre sfinte.

6. Și, în fine, de regină a cultului și culturii creștinești, prin cari ne asimilăm bunurile nemuritoare ale creștinismului.

Astfel, vom urmări, mai departe, cum îndeplinește femeia de azi aceste rosturi, atât de necesare și adânc simțite în societate.

Mai întâiu, din punct de vedere al funcțiunii sau ocupațiunii ce o dețin în societate, întâlnim mai multe categorii de femei, precum : menajerele, profesoarele, funcționarele, lucrătoarele, doicile, servantele, guvernantele, doamnele de onoare, femeile de lume, femeile cu tendinți de emancipare, artistele de Cinema, de Teatru și de operă, poetele, preotesele, etc...

Se înțelege, toate categoriile acestea de femei nu pot fi scutite, prin însăși natura lor specifică de cele șase îndatoriri principale, menționate mai înainte.

Să cercetăm pe fiecare din aceste meniri ale femeii, atât sub raportul pozitiv, cât și sub raportul negativ, cu alte cuvinte, ce se realizează și ce nu, din frumoasele învățături creștine, cu privire la acestea, în viața practică de azi.

Menținând că cel dintâi rol al femeii este maternitatea morală, ne întrebăm : în ce constă această menire de ordin moral ?

Să dea neamului nostru copii sănătoși la suflet, adică să-i formeze și să-i educe în dragostea de Dumnezeu.

În adevăr, din mâna unei mame poate eși și

un sfânt, dar și un criminal. În acest sens, oricâtă pregătire sufletească și pedagogică ar avea un dascăl sau o guvernantă, nici odată nu sunt în stare să suplinească întru toate, pe mamă, ca educatoare și moralizatoare a copiilor ei.

Iată, de pildă, ce menire sublimă are mama în sens moral și după aprecierile judiciare ale câtorva filosofi, bărbați de stat și a doi mari învățați ai bisericii :

„Astfel o femeie de casă, zice Goethe, o femeie rațională domnește în interiorul ei și face posibilă unei întregi familii, orice activitate, orice mulțumire.

„Ea nu atârână de nimeni și procură bărbatului adevărată independență, cea casnică, interioară ; aceia el posedă vede asigurat, aceia câștigă bine utilizat și așa își poate îndrepta spiritul spre lucruri importante și dacă norocul îl ajută, bărbatul poate fi pentru stat, aceia femeia sa e pentru casă”.

Prin urmare, idealul feminin după Goethe, nu e nici menajera incultă, nici femeia de lume, nici femeia emancipată ; ci femeia cu spiritul și inima bine cultivate, pentru a putea la rândul ei să influențeze și să educe bine pe alți. ¹⁾

Carlyle zicea : „Hotărârea de a fi vrednic de o mamă ca a mea e simțământul cel mai obișnuit la mine și cuprinde'n el ceva sfânt... sunt mândru de mama mea, cu toate că nu-i nici bogată, nici învățată. Dar, dacă în cele ce am spus e ceva bun, spre a fi auzit de lume glasul tău e, mamă, care a vorbit prin gura mea. ²⁾

Napoleon afirmă : „Viitorul unui copil este totdeauna fapta mamei sale ; iată, dacă eu datoresc cuiva înălțarea și gloria, la care am ajuns, aceasta e numai mulțumită mamei mele” ³⁾

Kant deasemenea zicea : Nu voiu uita nicio dată pe mama mea, ea a făcut să se desvolte tot bunul ce-l am în suletul meu” ⁴⁾

Cuvier scria : „Mama aprinse în mine acea patimă de citit și de cercetare a oricărui lucru, cari mai târziu deveniră sufletul vieții mele” ⁵⁾

Fericitul Augustin spunea despre mama sa : „Eră o femeie delicată, dar puternică prin credința ei. ⁶⁾

Deasemenea Grigorie de Nazians spunea despre mama sa Nona : „Mama mea eră din o rasă sfântă” ⁷⁾.

După cum constatăm din aprecierile de mai înainte, toți acești oameni de seamă aduc elogii bine meritate mamei lor, pentru aleasa zestre sufletească moștenită și dobândită dela ea, ca educatoare morală.

1) Goethe, citat după Ist. Pedagogiei de G. G. Antonescu.

2) Henrich Ibsen, Viața, Opera și Filosofia socială pag. 176, traducere de Mihail Negiu.

3) Pr. Const. N. Găiculescu, Mama, pag. 18. 19.

4) Pr. Const. N. Găiculescu, Mama, pag. 18. 19.

5) Pr. Const. N. Găiculescu, Mama, pag. 18. 19.

6) Fr. W. Foerster, cit. după Pr. P. C. Ionescu Preotul și armonizarea claselor sociale, pag. 101.

7) I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea, Pastorală despre mamă, pag. 226.

Și, în fine, ca o încoronare a exemplelor de mai sus, vom sublinia și rarile însușiri de inimă ale maicii întregii omeniri, adică ale Maicii Domnului, precum : umilința, Luca 1. 38, sărăcia, Luca 2. 16, curățenia sau virginitatea, Luca, 1. 27, încrederea, Luca 1. 39, temperanța, Luca 1. 30, iubirea și tăria sufletească, Luca, 19. 25, și desăvârșit devotament pentru slujba dumnezeiască, ¹⁾ Fap. Apost. 1. 14.

Maica Domnului ! Maica noastră ! Ce nume adânci și sfinte !

În adevăr, mama este aceia iubitoare ființă, care după ce ne-a născut în chinuri și în dureri, stând adesea în fața morții — ne ocrotește sub aripile nemărginite ale iubirii de mamă, peste două decenii.

Câtă grijă nu poartă, mai ales, în primii ani ai copilăriei ! Câte nopți nedormite, câte povești, câte cântece, câte povețe, câte lacrimi nu varsă ea în caz de boală, și totuși un zămbet al copilului o face, nu numai să uite toate aceste greutăți, ci îi umple și tot sufletul de fericire ! Firește, numai o inimă de mamă este în stare să le facă, să le suporte ; și încă fără cârtire, fără a simți oboseală, căci suprema ei mulțumire este să-și vadă rodul propriului ei trup crescând și progresând.

Iată de ce atât de bine caracterizează poetul V. Alexandri pe mama în cuvintele :

„Pe lume nu-i nici un cuvânt

Atât de adânc

„Și atât de sfânt, ca mama ²⁾

Iar un învățat al nostru scria undeva :

„Două ființe ne sunt cele mai scumpe pe lume : Dumnezeu din cer și mama de pe pământ“.

Acum se pune întrebarea :

Ce constatăm pe linia pozitivă a rostului de mamă, ca moralizatoare și educatoare în vremea de azi ?

Știm că sunt mame luminate, mame conștiente de valoare și podoaba unui cămin, cu adevărat creștin, mame cu preocupări serioase, pentru educațiunea spirituală a copiilor.

Astfel îi deprind cu vizitarea bisericii, în-suflându-le simțul respectului de Dumnezeu și de oameni, îi învață scurte rugăciuni la deșteptarea din somn *la culcare, la șederea la masă*, la scularea de la masă, într'un cuvânt, la începutul și sfârșitul oricărei trebi bune. La sărbătorii mari bisericești, îi aduc la biserică, pentru închinare, mărturisire și împărtășire, cele mai decisive momente sufletești ale omului, de a se apropia și intra în comuniune cu Dumnezeu.

Ii plimbă intenționat prin locurile cu oameni nevoiași, care imploră ajutorul aproapelui, în scopul strict edificator, de a le trezi sentimente de milă, de compătimire, de durere și de ajutorare a vecinului lipsit, deprinzându-i, astfel, ca ei înșiși să le ofere câte ceva, din spirit de umanitate.

Sunt mame, spre gloria neamului și bisericii noastre, cari au convingerea creștină că copiii constituiesc o podoabă neveșejită a

căminului, fiind un dar și o binecuvântare de la Dumnezeu.

Sunt, în fine, mame conștiente că îndeplinesc în lume aceste meniri sublime : a) *dar lumii viață* ; b) și *se ajută reciproc cu soțul*.

Dar, până vom purcede la analiza celui de al doilea rost al femeii, trebuie să stăruim puțin și asupra *laturii negative a maternității ei morale*.

Această chestiune este un dureros capitol din viața Românismului și Ortodoxismului nostru ; dar totuși, el există.

Evident, e capitolul abaterilor morale sau plăgilor sociale, ceia ce constituie pentru noi, poate cel mai puternic și mai justificabil motiv să ne ocupăm, cu toată seriozitatea, de problema feminismului actual creștin.

Cu durere, în acest sens, constatăm o frecvență a divorțurilor și a concubinajelor pe o înținsă scară, de unde decurge scăderea numărului căsătoriilor legitime, cât și majorarea considerabilă a celibatarilor, cărora li s'a impus, ca atare, un global către stat.

Iar scăderea natalității copiilor, progresul mortalităților, frecvența avorturilor, expunerea la raclaj și duhul materialist sau individual nu sunt decât simptomele celei mai șubrede concepții de viață, cari rezidă la temelie familiei, ca celulă a organismului nostru național și social.

Alcoolismul, concubinajul la nevrăstnici, luxul și setea de avere, trebuiesc combătute și înlocuite cu spiritul de jertfă față de copiii noștri ³⁾

Prin urmare, pentru idealurile noastre morale de români și de creștini e nevoie să ne solidarizăm prin iubire, să muncim constructiv prin organizație și să depunem jertfă, prin entuziasm ⁴⁾

II. Dacă procedem la al doilea rost al femeiei *creiarea și continuarea vieții omenirii*, constatăm că „familia este temeliea vieții întregi“ Când se năruie ideea de familie, se firimițează pe nevăgăte de seamă toată viața noastră ⁵⁾.

Este clar, nu ne putem închipui lume fără copii. „Pruncii, cari nu sunt și cari ar putea să fie, înseamnă o pierdere pentru frumusețea familiei, școlii, bisericii și statului. Un razim mai puțin pentru tatăl gârbovit, un suflet mai puțin pentru a-și lumina mintea, cu unul mai puțin care să-și deschidă buzele spre slăvirea lui Dumnezeu și cu un apărător mai puțin al țării : n'ar fi lucru mare ; dar mii și mii de familii n'au binecuvântarea, cu care s'a început istoria lumii și anume : „Creșteți și vă înmulțiți și stăpâniți pământul ⁶⁾“

„Dumnezeu cel înțelept și a toate știitor a legat așa de strâns nașterea copiilor de firea omenască încât a făcut ca de însăși plăcerea după care

1) Econ. Dr. I. C. Beldie. op. cit. pag. 19.

2) I. P. S. Patriarh Dr. Miron Cristea, Pastorală despre mama, pag. 223 din Cal. Arhiepiscopiei 1931.

3) Dr. Gr. G. Comșa „Podoabele Căminului creștin“, pag. 24.

4) Ec. Dr. Gr. Cristescu, Jertfe Datoriei și Răspunsuri de ieri, de azi și de mâine pag. 12.

5) Pr. D-r Popescu-Mălăești op. cit. (care? N. R.) pag. 13.

6) D-r Gr. G. Comșa op. cit. pag. 13.

aleargă lumea, să atârne existența lumii. Cu alte cuvinte, plăcerii i-a dat Dumnezeu fața nobilă, frumoasă a existenței lumii.

Dar ce a făcut omul din această țintă providențială ?

Cea mai urâtă și josnică întrebuintare care i-a adus și-i aduce și azi cele mai grozave rele și nenorociri.

Desfrâul moral este distrugerea neamului, căci este pricina netăgăduită a atâtor boale și nenorociri, cari seacă lumea fără milă.

Boalele lumești umplu spitalele de ofticoși, bu-buroși, balamucul de nebuni și atâtea și atâtea boale ce numai doctorii în cărțile lor le știu.

Desfrâul umple drumurile de copii fără tată, fără mamă, care sunt o grea povară pentru stat și o primejdie grozavă pentru neam.

În loc ca țara să capete cetățeni buni, se umple, din potrivă de oameni slăbiți trupește și sufletește, indobitociți¹⁾.

Cine a asistat la vizita medicală a concurenților noștri în școale și-a făcut o convingere „în concreto“ de vânjoșia unora și debilitatea altora.

Să ascultăm acum și cuvântul sănătos al Bisericii și de prevenire a acestor rele :

„Ca pază împotriva desfrânărilor“ etc. Cor. 7. 2. 3. 4.

III. Treceam la al treilea rol al femeii, care decurge direct din căsătorie :

Bărbatul și femeia să fie unul altuia ajutor.

Din nenorocire, azi nu se mai căsătoresc, căci unul vrea să aibă pe celălalt slugă, nu tovarăș. Gândul în căsnicie nu e ajutorul, ci traiul cât se poate de fără grijă, fără să țină seama dacă unul muncește prea mult și altul de loc, sau prea puțin. Și dacă fac căsnicii, aceste sunt sim-

ple contracte pe care le rup când voesc, după plăceri sau afaceri.

În căsnicia contract unul cumpără pe celălalt. Femeia aduce zestrea. Bărbatul făgăduiala că va munci să dea întreținerea.

Dimpotrivă, Biserica creștină nu socotește pe om ca o marfă de cumpărat. Ea ridică pe om la demnitatea ce i se cuvine.

Legătura unirii în căsnicie are în învățătura creștină temelia în suflet, în lăuntrul omului. Ea zice :

„Bărbații sunt dator să-și iubească femeile lor ca și trupurile lor, Ef. 5. 8 așijderea și femeia bărbatul. I Cor. 7. 5.

Care bărbat sau care femeie găsește rea această poruncă a Bisericii? Coboare-se fiecare în sufletul său și să asculte bătăile inimii și nu va auzi decât aceeași dorință pe care Biserica o are poruncă.

Și acolo unde este iubire adevărată, nu-i vorba numai de ajutor unul altuia ; dar nici chiar jertfa vieții nu se mai pune la socoteală.

Iată dar, cât de adânc, cât de frumos, cât de temeinic pun în învățătura creștină temeliile căsniciei. ²⁾

Acți în căsnicie și în societate „bărbatul este organizator tehnic și politic ; iar femeii i se datorește însuflețirea organizării, cea mai intimă legătură între om și om, cea mai înaltă artă a pornirii gândurilor spre cea ce este al altuia, spiritul casnic, unde egoismul tace, ude în locul puterilor cari hărțuesc viața, domnesc puterile cari aduc viața“.

Pr. Mihail S. Stănescu

Cartea lui Origen despre rugăciune

Cine va face făgăduință Domnului³⁾ drept preț al sufletului său, va fi prețul bărbatului de la 20 60 ani, 50 de sichi de argint după balanța sfântă (27. 1) Și în Numere : Și a vorbit Domnul cu Moise zicând : Vorbește cu fiilul Israel și spune-le : Un bărbat sau o femeie care ar face solemn făgăduință, închinând curăția sa Domnului se va opri dela vin și dela băutura de curmale... și celelalte despre așa numitul nazireat (6. 1) După puțin apoi : Și va sfinți capul său în ziua aceia în care a închinat Domnului zilele făgăduinței sale. Și după puțin, iarăș : Aceasta este legea celui ce face făgăduință... În care zi va îndeplini zilele făgăduinței sale. Si iarăși după puțin : Și după aceasta va bea vin (nazireul) cel ce a făcut făgăduință afară. Aceasta este legea ce-

lui ce a făcut făgăduință : de cele ce ar putea el da după puterea făgăduinței sale pe care a făgăduit-o după legea curăției.

Și spre sfârșitul numerelor : Și a vorbit Moise cu mai marii semințiilor lui Israel și a zis : Acesta este cuvântul pe care l-a hotărât Domnul, Omul care va face făgăduință Domnului sau se va jura cu jurământ sau se va lega cu legătură asupra sufletului său nu va spurca cuvântul său, va face tot ce i-a ieșit din gură.

Și dacă o femeie va face făgăduință Domnului sau va face legătură în casa tatălui ei,

1. Pr. Dr. Popescu Mălăești op. cit. pag. 15.

2) Pr Dr. Popescu Mălăești pag. 14.

3) Juruință, adică un fel de jurământ. La intrarea lor în slujbă jură de alt fel toți slujbașii.

) Curăție, ceea ce se păstrează curat. Curățește, se s'a murdărit și i se face curățenie, dar nu curăție.

în tinerețea ei, și dacă a auzit tatăl ei făgăduințele ei și legăturile ei cu care s'a legat asupra sufletului ei, și dacă tatăl ei n-a zis nimic, stau în picioare toate făgăduințele ei. Și toate legăturile cu cari s-a legat asupra sufletului ei rămân în picioare (Num. 30 2) Iar legea statornicește și alte lucruri de acestea pentru o astfel de persoană. Cu aceiaș însemnare e scris în Proverbe: *Cade repede în cursă omul care făgăduind ceva se jură pre sine, pentru că mai pre urmă ajunge să-i pară rău de făgăduință* (20, 25) Deasemenea în Ecclesiast: *Mai bine să nu făgăduiești de cât să făgăduiești și să nu împlinești* (5. 4.) Deasemenea Faptele sf. Apostoli: *Avem 4 inși care au făcut juruință* (21-23)¹⁾

4. De bună seamă, nu mi s'a părut lucru fără nici-un rost ca în rândul întâi să statornicesc cu sf. Scriptură în mână, deosebirea celor două înțelesuri ale cuvântului grecesc *εὐχή*—*evhi*—rugăciune. Și tot astfel vom urma cu cellalt cuvânt (grecesc *προσευχή*) rugăciune stăruiitoare. Pentru că și vorba aceasta pre lângă înțelesul obștesc și obicinuit, cum îl întrebuințiază de cele mai multe ori este pusă și în locul vorbei *εὐχή* luată în înțelesul cu care sântem obicinuiți noi. În ceea ce se spune despre Ana întru întâia a Regilor: *Și Eli Preotul ședea pre scaun în fața stâlpilor dela intrarea Templului, iară, ea plângea cu amar. Și s'a rugat (prosiuxata) Domnului și plângând tare a făcut jurământ zicând (evhi) Doamne al puterilor, dacă te vei uita cu bună voință la smerenia servei tale și-ți vei aduce aminte de mine și nu vei da uitării pe serva ta și-i vei da servei tale un moștenitor de partea bărbătească, la rândul meu, îl voi închina Domnului, pentru toate zilele vieții sale și briciul nu va fi pus pe capul lui* (1. 9¹¹) Dacă, totuș cineva, poate, nu se încredințea-

ză dintr'acestea să ia seama că se zice: *S'a rugat Domnului și a făcut juruință*. Dacă a făcut două lucruri adică s'a rugat Domnului și a făcut juruință, vorba prosehvi nu e înrebuințată, nici de cum, în înțelesul obișnuit al vorbei *evhi* ci, cu însemnarea s'a rugat cu jurământ, cum e întrebuințată în Levitic și în Numere. Pentru că acestea:

Il voi închina pre dânsul Domnului, pentru toate zilele vieții lui, și briciul nu va fi pus pre capul lui, la drept vorbind nu sânt o rugăciune ci o juruință cum a făcut și Ieftae: Și s'a rugat Ieftae Domnului cu jurământ și a zis: Dacă-mi vei da bine pe mâile mele pre fiii lui Amon, voi face ca ori cine va ieși înaintea mea, pre ușile casei mele, când mă voi înapoia în pace dinspre fiii lui Amon va fi închinat Domnului și-l voi aduce ardere deplină (Judec. 11. 30²⁾

5. Și acuma, nu așa, e nevoie, după cum e și porunca voastră, să lămurim, în rândul întâi, părerile acelor cari socotesc că rugăciunile nu sunt de nici un folos și cari, din pricina asta, susțin că este o zădărniciu să te rogi. Nu vom pregeta ca lucrul acesta să-l facem după puterile noastre, luând cuvântul rugăciune în cel mai obicinuit și simplu înțeles al său. Este, firește, așa de însemnată această învățătură (că rugăciunea e zadarnică) și din pricină că vestiții ei susținători nu dobândesc încuviințarea neamului, așa că dintre cei cari cred în purtarea de grije a lui Dumnezeu³ și pun pe Dumnezeu înainte la orice, nici unul nu respinge rugăciunea.

De părerea aceasta (că e zadarnică rugăciunea) sânt într'adevăr aceia cari nu cred și prin urmare tăgăduesc ființarea Lui sau aceia care cred că Dumnezeu este doar o vorbă iar de purtarea Lui de grijă se lapădă. Cu toate

1) După câte mi se pare mie, deosebirile pe cari le statornicește Origen, nu prea au rost în limba românească. Pentru un mare scriitor în grecește, nu e tot așa. Rugăciune în Septuagintă, traducerea Bibliei evreiești în grecește de cei 70 trimiși de mai marii Iudeilor Regelui Ptolomeu, se zice *εὐχή* și *προσευχή* cam cum ar fi înromânește: lucrare și strălucire. Origen spune că amândouă aceste cuvinte înseamnă întâi rugăciune propriu zisă, al doilea rugăciune, însoțită de făgăduință, obligatorie numai moral, al treilea cuvântul rugăciune înseamnă făgăduință cu jurământ și al patrulea rugăciune unit cu juruință. În cri ce împrejurare *evhi* și *prosehvi* înseamnă rugăciune făcută public, solemn. Iacob nu se ducea singur în Mesopotamia. E altă vorbă grecească pentru rugăciune făcută în parte *αἰτιο* Asta în Vechiu Testament. În noul Testament *εὐχή* *προσευχή* rugăciunile și public și particular.

2. Și fiii lui Amon au fost smeriți de fiii lui Israil, Jeftae s'a înapoiat la Mițpa, și iată că fică-sa i-a ieșit înainte cu timpane și cu jocuri. Ea era singurul lui copil, pentru că el n-avea băieți și nici o altă fată. Cum a văzut-o, el, și-a rupt hainele și-a zis: Ah, fata mea! Adânc mă lovești și mă turburi! Am făcut juruință Domnului și n-o pot călca. Ea i-a zis: Tată, dacă ai jurat Domnului, fă-mi ceea ce se cade cu ceea ce ți-a ieșit din gură, acuma când Domnul te-a răzbunat pre vrășmașii tăi, pre fiii lui Amon. Și ea a zis tatălui ei: Atâta doar îngăduiește-mi: lasă-mă slobodă două luni ca să mă duc să mă pogor în munți și să-mi plâng fecioria cu fetele de seama mea. Și a lăsat-o slobodă 2 luni. După două luni, el a împlinit cu ea juruința pre care o făcuse. De atunci a rămas obiceiul cu fetele lui Israil, în toți anii, să prăsnuiască câte 4 zile pre fica lui Jeftae Galaaditul.

3) Purtarea de grije a lui Dumnezeu pentru lume se zice grecește *Pronie* din latinește *Providență*.

acestea, vrăjmașul, îmbrăcând dinnadins, cu numele lui Hristos și cu învățătura Fiului lui Dumnezeu, cele mai nelegiuite învățături, a putut să înduplece pe vre-unii și în felul că nu trebuie să se roage. Susținătorii de căpetenie ai acestei păreri, sânt aceia cari nu pun nici-un preț pe lucrurile ce cad sub simțuri și cari nu cred nici în sf. Botez, nici în sf. Cuminecătură, cari bârfesc sf. Scripturi socotind că nu pretind nici o rugăciune, în felul rugăciunii, ci predică, un fel de rugăciune care este altceva de cât ceea ce înseamnă rugăciune. Iar poruncile celor ce resping rugăciunile, deși pun pe Dumnezeu înainte la ori și ce, învață ființarea Purtării de grijă a lui Dumnezeu, ar fi următoarele: Dumnezeu știe toate, înainte de a se ivi ele și de orice se întâmplă, El știe mai întâi.

Nimica nu se întâmplă fără ca El să nu știe de mai nainte. Prin urmare, la ce folos să i să trimită rugăciuni. Aceluia care chiar înainte de a ne ruga noi, El știe nevoile noastre: *Pentru că știe Tatăl ceresc nevoile noastre înainte de a-I cere noi* (sf. Matei 6. 8) Și cu drept cuvânt: Odată ce Părintele este Făcătorul a toate, care are dragoste de toate câte sânt și nu-i e deloc scârbă de fapăturile sale (Inț. 11. 25), pentru că este a toate ținător, poartă grijă de nevoile fiecăruia, chiar fără să mai fie rugat, după cum un părinte are grije de copiii lui fără să mai acine la rugămințile lor, pentru că sau nu pot cu nici un preț să-i ceară sau din pricina neștiinței de cele mai multe ori năzuiesc la lucruri protivnice bunei folosințe și bunelor scopuri.

Traducere din grecește
de Pr. I. IONESCU-Mățău

MIȘCAREA MISIONARA

Cerc pastoral. În ziua de 25 Oct. a. c. cercul pastoral *Brănești*, D-va și-a ținut ședința în comuna Vulcana-Băi, localitate renumită prin izvorul minunat al celui mai bun iod din Europa, ca și prin așezarea ei într-o binecuvântată poziție pitorească, între dealuri împădurite.

Deși la mijlocul toamnei, totuș a fost o zi frumoasă, cu soare, ce mai înveselea puțin natura melancolică și codrul de aramă.

În sat, șoseaua era îngroșată de lume: bărbați și femei, fete și flăcăi, copii de școală pe 2 rânduri, îmbrăcați în costume românești, se îndreptau cu pași grăbiți, cu fața voioasă spre casa Domnului.

Păcat că biserița bătrână e prea mică și deci neîncăpătoare pentru suflarea din Vulcana, așa că mai multă lume a rămas în curtea bisericii și în răspântia din față decât înăuntru, mulțumindu-se numai să vadă pe preoții veniți de pe la parohiile lor.

S'a oficiat slujba de soborul preoților sub conducerea Prea C. Protopop Dem. N. Popescu, membru al cercului.

Răspunsurile sf. Liturghii au fost miș-

cător cântate de corul cântăreților, diri jați de pâr. Neslor Dumitrăchescu, bun muzicant.

Predica a fost susținută de Pr. I. I. Mirică explicând pericopa respectivă (minu-nea ce s'a făcut cu îndrăcitul în ținutul Gadarenilor) făcând aplicație la timpul de față.

După slujbă, nefiind ședință publică, a vorbit pâr. Protopop, dând sfaturi credincioșilor a frecenta biserica.

La eșirea din biserică, cei ce n'avuseră loc înăuntru, s'au strâns pâlcuri, pâlcuri, în jurul câte unui preot, dela care căutau să afle lucruri de suflet folositoare.

Masa s'a servit în salonul Cooperativei, proprietatea pâr. V. Dumitrăchescu, parohul respectiv, la care au luat parte pe lângă preoți și D-l director al școlii primare cu d-na, care a renunțat a lua parte la congresul corpului didactic ce s'a ținut la București în aceeași zi, numai să poată fi la solemnitatea bisericească din sat.

Au luat parte și epitropii și consilierii parohiali cu soțiile, fapt ce arată bunele relații între păstor și păstoriți.

Pâr. C. Cercel, președintele cercului,

deschide seria toasturilor, după care vorbește pâr. Sălcescu, D-l Mares, directorul școalei primare și alții.

Pâr. Protopop încheie serbarea, după care preoții au plecat, fiecare întru ale sale.

C R O N I C A I N T E R N A

Ședințele Sfântului Sinod

Ziua I a, Joi, 15 Octombrie

La ora 10 a. m. s'a redeschis sesiunea proorogată a Sf. Sinod sub președența I. P. S. S. Patriarhului Miron.

EVENIMENTELE IMPORTANTE PENTRU BISERICA

I. P. S. S. PATRIARHUL a ținut o cuvântare de deschidere în care a arătat că dela ultima ședință a Sf. Sinod și până în prezent s'au întâmplat unele evenimente de mare importanță pentru Biserică.

După retragerea guvernului Mironescu o seamă de probleme ale bisericeii, aflate în curs de rezolvare, au rămas ne soluționate.

Bugetul anului în curs, diminuat cu 300 milioane lei la capitolul cultului ortodox a adus mare prejudicii bisericeii. Au fost suprimați revizorii eclesiastici, misionarii și s'a dezorganizat administrația și justiția bisericească.

Acum în urmă s'a obținut asigurarea că biserica dominantă nu va mai fi pusă în stare de inferioritate față de celelalte culte.

REORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI TEOLAGIC

În ceea ce privește reorganizarea învățămîntului teologic d. N. Iorga, ministrul instrucțiunii, de acord cu Sf. Sinod, este hotărât să lase pe seamă bisericeii rezolvarea acestei probleme. În acest scop d. N. Iorga a convenit ca vechiul proiect, alcătuit în 1930, să servească drept bază a noilor discuții privitoare la reorganizarea învățămîntului teologic.

S'au numit două comisiuni: una compusă de P. C. Pr Aurel Crăciuneescu, secretar general la Culte, Ion G. Savin și T. Păcescu, inspectori generali și P. C. Pr. Partenie, care să facă amendările necesare vechiului proiect; a doua comisi-

une compusă din P. Sf. Vicar Tit Sime drea, Mitropolitul Nicolae al Ardealului, Episcopul Lucian al Romanului, Arhiereul Andrei Crișanul și P. C. Pr. Dr. Gr. Cristescu, care va introduce în proiect modificările cerute de Sf. Sinod.

După terminarea lucrărilor celor două comisiuni, proiectul va fi adus în desbaterea Sinodului și apoi va fi înaintat corpurilor legiuitoare.

CHESTIUNEA CONSISTORIILOR DISCIPLINARE

I. P. S. S. PATRIARHUL MIRON a anunțat apoi că d. Iorga a aprobat ca regulamentul de funcționare al Patriarhiei să se pună în aplicare așa cum va decide Sf. Sinod.

Consistoriile disciplinare își vor relua activitatea, suspendată din lipsă de fonduri, întrucât guvernul a găsit sumele necesare care să asigure funcționarea acestora cel puțin până la sfârșitul acestui an.

I. P. S. S. a arătat apoi că dela trecuta ședință a Sf. Sinod și până acum au decedat: Patriarhul Damianos al Ierusalimului, fostul Mitropolit Athanasie Mironescu și Arhiereul Evghenie Humulescu-Piteșteanu, cărora le-a evidențiat activitatea pe ogorul bisericeii ortodoxe.

SALARIIILE PREOȚILOR

Sf. Sinod a ales apoi o comisiune compusă din: Mitropolitul Gurie, Episcopul Nicolae Ivan, Episcopul Grigorie al Aradului, Episcopul Ghenadie al Buzăului și Preoții C. Dron și P. Parlenie, care să expună guvernului greaua situație materială creată preoției prin neachitarea la vreme a salariilor și prin curba specială de 12% aplicată clerului ortodox. În afară de această comisiune Sf. Sinod a delegat pe P. S. Vicar Tit-Simedria și

Preoții Dron și Partenie să participe la lucrările de alcătuire a bugetului bisericei.

În urmă Sf. Sinod a ales diferite comisiuni care vor avea să rezolve lucrările curente.

Ziua II-a, Vineri, 16 Octombrie

La ora 9, membrii Sf. Sinod au participat la „Te-Deum“-ul pentru aniversarea zilei de naștere a Suveranului ce s'a oficiat la Patriarhie.

După terminarea slujbei, membri Sf. Sinod, au venit la sala de ședințe, la ora 10.

I. P. S. S. Patriarhul luând cuvântul, a arătat fericita întâmplare ca Suveranul țării să împlinească 38 de ani în timpul când Sinodul Bisericii Române își ține ședințele.

Să facem din acest prilej — a spus I. P. S. Sa. — o nouă dovadă a legăturilor noastre cu Dinastia și cu Suveranul Țării și să ne rugăm cu toții ca Atotputernicul Dumnezeu să-I acorde o viață cât mai lungă și mai rodnică, pentru binele țării, al poporului și al bisericii noastre.

După aceea a propus și adunarea a aprobat să se trimeată Suveranului o telegramă omagială.

În semn de dragoste pentru Suveran, Sf. Sinod a ridicat ședința.

Ziua III-a, Sâmbătă, 17 Octombrie

Ședința s'a deschis sub președinția I. P. S. S. Patriarhului.

Hirotonisiri excepționale de preoți

După rezolvarea câtorva chestiuni de procedură cerute de Arhiepiscopiile din Cernăuți și Chișinău, se discută și se aprobă hirotonia a zece preoți în mod excepțional (care nu au studiile în teologie cerute de lege) în eparhiile Cluj, Arad, Oradea și Caransebeș.

Organizarea intelectualității ortodoxe

P. S. S. Episcopul Grigore al Aradului a prezentat referatul secțiunii culturale, relativ la organizarea unei asociații a intelectualilor ortodoxi din întreaga țară preconizată și propusă de însuși I. P. S. S. Patriarhul Miron Cristea.

Sf. Sinod a aprobat referatul și a însărcinat pe P. S. S. Grigore al Aradului cu alcătuirea proiectului de statut.

La această chestiune, deosebit de importantă pentru viața noastră religioasă, au făcut judicioase propuneri P. S. S. Tit Simedrea, Vicarul Sfintei Patriarhii și P. S. S. Episcopul Ghenadie al Buzăului, P. S. S. Episcopul Grigore a propus în acest sens tipărituri pentru intelectualii creștini ortodoxi.

Pentru liniștirea spiritelor și ajutorarea nevoiașilor

I. P. S. S. Mitropolitul Gurie propune că Sf. Sinod printr'o pastorală să îndemne poporul la răbdare în aceste timpuri de criză morală și materială, iar pe cei cu o mai bună stare să-i îndemne la ajutorarea frățească a celor nevoiași.

Sf. Sinod a admis propunerea hotărînd să dea o pastorală în acest sens.

Fucționarea asociației „Oastea Domnului”

Din partea comisiunii culturale P. S. S. Episcopul Grigore al Aradului a prezentat referatul asupra funcționării asociației creștine „Oastea Domnului” de sub conducerea Părintelui Ioan Trifa din Sibiu, propunând ca șefii conducători ai acestei mișcări să fie numai preoți, pentru a nu i se altera caracterul religios, — în spiritul birericii noastre ortodoxe.

Sf. Sinod a aprobat propunerea urmând ca mișcarea să fie dependentă în toate părțile de episcopii respectivi.

Un Arhiereu aromân candidat la patriarhatul din Ierusalim

P. S. S. Tit Simedrea raportorul comisiunii misiunilor externe, a adus la cunoștința Sf. Sinod decesul Patriarhului de Ierusalim, greutatea pe care la întâmpină patriarhatul pentru alegerea unui nou patriarh, precum și numele candidaților pentru acest scaun între cari este și un arhimandrit aromân, anume Epifanie, actualul secretar al patriarhiei din Ierusalim.

De asemeni aceeași comisiune aduce la cunoștința Sf. Sinod că, conflictul ivit între patriarhul ecumenic și autoritățile turcești din Constantinopol în privința titlaturii patriarhului, s'a aplanat în sensul că *guvernul turc a recunoscut oficial patriarhului titlurile și rangurile pe care le păstrează dinaintea cuceririi Constantinopolului.*

Duminică, 18 Octombrie, toți membrii Sinodului au luat parte la Sfânta Liturghie dela Patriarhie, după care toți prelați au luat masa ca invitați ai I. P. S. S. Patriarhului în noul palat patriarhal.

Ziua IV-a, Luni, 19 Octombrie

Membrii Sinodului s'au întrunit din nou sub președinția I. P. S. S. Patriarhului.

P. S. S. COSMA al Dunării de jos a citit propunerea pentru ținerea ședințelor sinodale la o mănăstire. Propunerea a fost găsită inacceptabilă. În schimb s'a dispus luarea măsurilor necesare pentru ridicarea unui cămin al episcopilor în curtea bisericii Antim, cămin care să se clădească pe cheltuiala sinodalilor.

P. S. S. TIT SIMEDREA a făcut o dare de seamă asupra congresului pan-eleonic al teologilor ținut în Ianuarie 1931.

P. S. S. VISARION al Hotinului a făcut un raport asupra scrisorii patriarhului ecumenic relativă la convocarea viitorului pro-sinod ecumenic care va avea loc la Valopedi dela Muntele Athos, la 19 Iunie 1932 și a propus ca reprezentanți ai bisericii române la acest pro-sinod pe P. S. S. Episcopul Lucian al Romanului și pe P. S. S. Arhiepiscopul Tit Simedrea împreună cu doi consilieri tehnici desemnați ulterior.

Tot Episcopul Visarion a făcut o dare de seamă a congresului „Vechilor catolici” care s'a ținut la Viena în Septembrie 1930 când s'a manifestat dorința de unire cu biserica ortodoxă.

Problema Pascaliei

Secția transport și tranzit de la Liga Națiunilor a făcut propunerea unei stabilizări a Paștilor în prima Duminică din întâia jumătate a lunii Aprilie.

Pentru această s'a cerut părerea tuturor corporațiilor laice și preoțești. Biserica romano-catolică a răspuns că nu vede oportunitatea unei schimbări în acest sens.

Celelalte biserici au răspuns că în principiu sunt pentru stabilizare dar cu condiția ca ea se se facă simultan de către toate bisericile creștine din lume.

Opinia bisericii ortodoxe române formulată de P. S. S. Visarion a fost următoarea: Biserica ortodoxă română nu gă-

sește necesară și nici oportună o astfel de schimbare pentru nevoile spirituale ale poporului român.

Dacă o astfel de trebuință s'ar ivi, ori cum biserica română nu ar putea primi schimbarea fără hotărârea unui Sinod ecumenic al bisericii ortodoxe.

Sinodul a luat act de aceste concluzii cari se vor comunica Ligii Națiunilor.

O nouă episcopie ortodoxă

P. S. S. NICOLAE al Clujului a făcut un raport asupra înființării unei episcopii ortodoxe în Maramureș propunând ca Sinodul să se pronunțe favorabil și să intervină pe lângă guvern ca până la înfăptuirea ei să i-se rezerve în pământ și păduri așa cum s'a rezervat tuturor cultelor.

I. P. S. S. Patriarhul a corectat propunerea în sensul că ea trebuie făcută Congresului național bisericesc și dacă aceasta o va aproba rămâne să se ceară guvernului întocmirea unui proiect de lege pentru înființarea episcopiei.

P. S. S. EPISCOPUL COSMA a cerut să se fixeze un tablou onomastic cu numele cari urmează să se dea la botez noilor născuți pentru a se evita pe viitor numele străine și fanteziste.

Sinodul a aprobat.

Ziua V-a, Marți, 20 Octombrie

Telegrama M. S. Regelui

Ședința s'a deschis la ora 9 a. m. sub președinția I. P. S. S. Patriarhului.

I. P. S. S. Patriarhul a citit răspunsul Suveranului la telegrama adresată de Sinod cu prilejul aniversării dela 16 Octombrie.

Iată textul acestei telegrame:

„Mulțumesc înalt Prea Sfinției Voastre, pentru frumoasele urări ce Mi-le-ați trimis în numele înalt Prea Sfinției Voastre personal și în numele Sf. Sinod”.

Carol II

Laici pentru organizarea vieții creștine

P. S. S. episcopul Grigorie al Aradului a prezentat Sf. Sinod o petiție semnată de mai mulți intelectuali prin care arată că sunt gata să se pună în serviciul Bisericii pentru formarea unei asocia-

ațiunea a intelectualilor laici din întreaga țară.

Reprimirea baptiștilor și adventiștilor în sânul bisericii

Episcopul Cosma al Dunării de jos a făcut un raport asupra chipului cum tre-bue primiți adventiștii și baptiștii în sânul bisericii române și s'a hotărât ca aceia cari au primit botezul ortodox sau catolic și se reîntorc sau vin la ortodoxie, să fie reprimiți prin ungerea cu mir iar cei născuți, crescuți și botezați de sectari direct, vor fi primiți în sânul bisericii prin botez.

Regulamentul profesorilor de religie

Sa luat apoi în discuție proiectul de regulament pentru profesorii de religie creștină ortodoxă dela școlile de stat și particulare, întocmit de Arhiepiscopul Andrei Crișanul.

P. S. S. Arhiepiscopul Tit Simeodrea a propus ca în loc de regulament să se înlocuiască un memoriu, care să fie înaintat Ministrului de Instrucțiune astfel ca dezideratele acestui memoriu să se transforme în lege.

În cele din urmă Sinodul a hotărât trimiterea proiectului de regulament însoțit de un memoriu guvernului.

Proiectul urmează să fie tipărit și răspândit pentru ca cercurile interesante să-și avizul.

Ziua VI-a Miercuri, 21 Octombrie

La ora 9 membrii Sf Sinod s'au adunat sub președinția I. P. S. Patriarh.

P. S. S. Tit SIMEDREA a cerut să se reia discuția din ședința precedentă pentru a se statornici definitiv asupra botezului adventiștilor și baptiștilor. Sf. Sinod a lăsat chestiunea în suspensie.

Pentru ajutorarea bisericii din Maram reș

P. S. GHENADIE al Buzăului a cerut ca toate eparhiile să-și achite cota-parte din fondul general pentru ajutorarea parohiilor din Maramureș.

Biserici transformate în muzee

În urma intervenției comisiei monumentelor istorice, Sf. Sinod a aprobat ca bisericile, în care nu se mai oficiază să

poată fi transformate în muzee, cu două condițiuni:

1) Să aibă aprobarea Episcopului respectiv:

2) Să nu se colecționeze în aceste muzee, obiecte profane.

Reînceperea activității consistoriilor eparhiale

S'a luat dispoziția ca la toate eparhiile să funcționeze cât mai neîntârziat consistoriile eparhiale, deoarece ministerul instrucțiunii a dat fondurile necesare pentru reînceperea activității lor.

S'a hotărât să se procedeze la revizuirea regulamentului de procedură disciplinară, în sensul simplificării lui și pentru aceasta toate episcopiiile vor trebui să-și dea în scris avizul lor.

S'a dat descărcarea Consiliului central bisericesc pentru gestiunea Institutului biblic pe anul 1930.

Dependența religioasă a românilor din America

Sfântul Sinod și-a reînnoit hotărârea ca până la înființarea unei episcopii ortodoxe române în America, credincioșii de acolo să rămână sub jurisdicțiunea Patriarhiei române.

Chestiunea broșurii Episcopului Visarion al Hotinului

În legătură cu broșura intitulată „Glas în pustiu“ a P. S. S. Episcopul Visarion al Hotinului, sf. Sinod delegase pe P. S. S., episcopul Ivan al Clujului, ca pe cale particulară să se informeze la autorul broșurii, asupra scopului urmărit prin această publicație.

P. S. S. Episcopul Ivan al Clujului a comunicat în ședința de ieri, rezultatul misiunii sale. Totodată a citit o declarație scrisă prin care P. S. S. Episcopul Visarion mărturisește că a fost preocupat numai de promovarea intereselor superioare ale bisericii și de înviorarea spiritului activ al sf. Sinod.

Declară apoi că n'a intenționat să jignească pe nimeni și dacă s'au produs asemenea jigniri, P. S. Sa le regretă.

Sf. Sinod a luat act de această declarație și cu toate protestările I. P. S. Nicolae Balan, Mitropolitul Ardealului, chestiunea a fost clasată.

Reorganizarea Patriarhiei Române

Sf. Sinod întocmise un proiect pentru organizarea Patriarhalului român.

Acest proiect a fost trimis încă din Martie trecut guvernului spre cunoștință și aprobare.

Acum, el a fost înapoiat Sinodului cu mai multe observațiuni și propuneri, care au făcut obiectul unor lungi discuțiuni în ședința de ieri.

S'a insistat îndeosebi asupra chestiunii Sinodului permanent și prerogativelor patriarhale conform canoanelor. Discuțiile au avut un caracter general, rămânând ca în ședințele ulterioare să se treacă la lucrările de amănunt.

Ziua a VIII-a, Joi, 22 Octombrie

Membrii Sf. Sinod sau adunat sub președinția I. P. S. S. Pimen mitropolitul Moldovei, de oarece I. P. S. S. Patriarhul și-a scuzat lipsa printr-o scrisoare, fiind bolnav.

CHESTIUNEA PAROHIILOR ROMÂNEȘTI DIN AMERICA

La sumar, I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae Bălan, al Ardealului a demonstrat că hotărârile anterioare ale Sinodului nu stabilesc trecerea parohiilor din America sub jurisdicțiunea Patriarhiei, ci hotărâsc numai înființarea unei episcopii în dependența canonică de Sinodul Bisericii ortodoxe române.

De aceea, I. P. S. S. Bălan se sokoate și mai departe episcopul canonic al parohiilor din America, precizând că Patriarhia ortodoxă română este o instituție în sânul Bisericii ortodoxe române, iar nu deasupra ei.

Sf. Sinod a primit și repartizat comisiei respective un memoriu prezentat împotriva P. S. S. Episcop Vartolomeu al Râmnicului și noul Severin de D. I. A. tanasiu.

REVENDICARILE MATERIALE ALE CLE- RULUI VOR FI SATISFACUTE

I. P. S. S. Gurie al Basarabiei, comunică Sf. Sinod rezultatul demersurilor făcute în chestiunea salarizării pe lângă d. C. Argetoianu, ministrul finanțelor de către delegația Sinodului, condusă d. I. P. S. Sa.

D. ministru C. Argetoianu a recunoscut justețea revendicărilor clerului, relative la salarizare și curba de 12 la sulă, însă a obiectat că în lipsă de numerar va căuta să repare nedreptatea acordând clerului rență de stat.

I. P. S. S. TIT SIMEDREA a cerut să se reînnoiască judecătorilor bisericești, mandatele care expiră la 31 Decembrie.

O PASTORALA PENTRU PACE

P. S. S. Arhiereul Veniamin Pocitan Bărlădeanu propune ca Sf. Sinod să dea o pastorală și să ordone rugăciuni în toate bisericile pentru pacea generală a lumii.

ORGANIZAREA PATRIARHIEI

P. S. S. LUCIAN TRITEANU al Romanului aduce în discuție regulamentul pentru determinarea drepturilor Patriarhului și ale Sf. Sinod.

La discuția generală iau parte toți membrii Sf. Sinod și în deosebi I. P. S. S. Mitropolitul Bălan al Ardealului, care sprijinit pe principiile de tradiționalism și democrație ortodoxă a atacat anumite puncte din regulament cari, după părerea I. P. S. Sf. Sale nu cadrau cu spiritul bisericii noastre.

Ziua a VIII-a, Vineri, 23 Octombrie

— Canonizarea martirilor naționali —

Membrii Sf. Sinod s'au întrunit în a opta ședință sub președinția I. P. S. S. Patriarhului.

P. S. S. Arhiereul ANDREI CRIȘAN a citit proiectul de pastorală a Sinodului pentru încurajarea morală a credincioșilor greu încercați de timpurile neprielnice.

P. S. S. Episcopul GRIGORIE AL ARADULUI a făcut un raport asupra proiectului de statut al Asociației studenților teologi pe care Sinodul l-a aprobat.

După această P. S. S. episcopul Grigorie a referat asupra situației create absolvenților Academiiilor teologice din Ardeal, prin neadmiterea lor la examenele de capacitate ale profesorilor de religie.

Sinodul a hotărât să se intervină pe lângă Ministerul Cultelor pentru aplicarea art. 43, din legea învățământului secundar, care dă drept teologilor la acest examen.

S'a hotărât apoi să se ceară Ministerului de instrucție să consulte Sf. Sinod în toate chestiunile privilegiate la învățământul religios.

P. S. S. Veniamin Bârlădeanu a fost delegat să întocmească un proiect de pastorală pentru pace.

Canonizarea Martirilor Neamului

P. S. S. episcopul VISARION al Hotinului a făcut un referat în legătură cu propunerea de a se canoniza martirii cari au suferit pentru dragostea de neam și de credință.

Între cei propuși spre canonizare se află și copiii lui Constantin Vodă Brâncoveanu și unii dintre martirii cauzei naționale din Ardeal.

În această privință Sf. Sinod a hotărât să se ceară mai întâi eparhiilor să adune materialul documentativ și apoi să solicite sinodului ecumenic ce se va ține în anul viitor la Vatopedi procedura de urmat pentru canonizare.

În urmă Sf. Sinod a aprobat bugetul institutului biblic pe anul 1931 și al revistei ortodoxe pe anul 1932.

Ziua a X-a, Sâmbătă, 24 Octombrie 1931 Chestiunea pensionării preoților

Sf. Sinod a ținut ultima ședință din actuala sesiune sub președinția I. P. S. S. Patriarhului.

S'au respins mai multe cereri de hirotenie a unor învățători din Ardeal, stabilindu-se odată pentru totdeauna că astfel de hirotenisiri nu se mai pot face.

Sf. Sinod s'a ocupat apoi de chestia pensionării preoților. S'a hotărât să se ceară Ministerului de Culte ca și eparhiile să poată pensiona pe preoți. S'a mai stabilit că dacă preoții o cer, să poată fi pensionați în aceleași condiții ca și funcționarii publici, adică la vârsta de 65 ani, sau 30 de ani de serviciu.

Sf. Sinod a hotărât în urmă să se progrese ședințele actualei sesiuni până la 23 Noembrie.

PAROHII VACANTE PREOȚI

Protoeria Jud. Prahova circ. I. Ploști. Pe temeiul ordinului Sf. Mitropolii Nr. 8414 din 2 Octombrie a.c. printr-o declarație vacantă parohia

Mănești Jud. Prahova, Protoeria publică concurs cu termen legal pentru ocuparea acestei parohii, compusă din două sate: Mănești cu 164 familii și 604 suflete și Zahana 113 familii și 425 suflete. Are biserică în foarte bună stare, casă parohială în construcție: aproape gata.

Are sesie parohială de 8¹/₂ hm. și salariu de la Stat conform gradului de studii.

Doritorii de a ocupa această parohie, își vor înainta cererile însoțite de actele și memoriile cerute de Regulament în termen de 30 zile dela publicare, la Protoeria I Ploști. Cererile intrate pe altă cale nu se pot lua în considerare. Asemenea și cererile lipsite de documentele prescrise de regulament.

Protopop, Const. M. Petre

Protoeria Circ. III Căscioarele Vlașca

„Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh dela parohia Negrenii de Sus-Vlașca devenit vacant prin eșirea la pensie a titularului pe ziua de 1 Ianuarie 1932.

Parohia are biserică, 2 H. a. sesie, numără 250 familii și 1200 suflete. Venitul epitrahilului se ridică la 4000 lei anual. Salariul se primește după gradul de studii.

Cererile pentru ocupare se înaintează, cu toate actele cerute de lege și regulament, la cancelaria acestei protoerii spre referire în termen de 30 zile dela data prezentei.

Protopop, I. B. Stănescu

Protoeria Jud. Prahova, Circ. Vălenii de Munte.

Se publică concurs pentru ocuparea parohiei Gornetului-Cuib din jud. Prahova prin demisia preotului Andrei Stănescu pe data de 1 Decembrie a. c.

Parohia se compune din 400 de familii și 1600 suflete.

N'are casă parohială și nici terenuri bisericești. Veniturile epitrahilului se ridică la 8000 lei anual.

Doritorii de a ocupa acest post, vor înainta în termen de o lună dela publicare, toate actele necesare protopopiatului Vălenii de Munte. Județul Prahova.

Protopop, D. D. Ștefănescu

CÂNTĂREȚI

Protoeria Circ. II din Capitală. Postul de cântăreț II dela Biserica Sf. Anton—Curtea veche devenind vacant pe ziua de 1 Dec. 1931, prin transferarea titularului Marin Predescu la Bis. Sf. Gheorghe Nou, în locul lui N. Gruia scos la pensie din oficiu pe aceeași dată, se publică concurs în termen de 15 zile.

Cererile dimpreună cu suma pe lei 100 taxa de examen, se vor adresa Prot. II din Capitală.

Protoereu Econ. Const. Moisiu